

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนและผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 27 คน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 37 คน และสมาชิกสภา จำนวน 153 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 12 คน ผู้อำนวยการศึกษา จำนวน 2 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 234 คน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. ออนไลน์ : 2561) ได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive selection)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 2 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา 1 คน นักวิชาการศึกษา 1 คน ตัวแทนชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 2 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 1 คน ครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 คน ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เกี่ยวข้อง 1 คน และตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 2 คน รวม 12 คน ได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 แบบ คือ

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.60-1.00 มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.37 - 0.94 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

3. แบบประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประเมิน 4 ประเด็นคือ ด้านความมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. การสนทนากลุ่ม เก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูลโดยการประชุมผู้ให้ข้อมูลหลักในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 เวลา 13.00 น. ถึง 16.30 น. ณ ห้องประชุม อาคารศูนย์รวบรวมผลผลิตทางการเกษตร (ทุ่งพลู) ตำบลมาบไฟ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

3. การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสภาพปัจจุบันของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย
2. วิเคราะห์เนื้อหาจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
3. วิเคราะห์การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ข้อสรุปที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อค้นพบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขั้นตอนของการวิจัย โดยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า มุ่งการสร้างความร่วมมือกันด้วยองค์ประกอบทั้ง 6 ที่สัมพันธ์กัน สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ได้ดังต่อไปนี้

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานบังคับบัญชา โดยมีการดูแลทั้งในด้านแผนงาน งบประมาณ ทั้งจากงบประมาณของกรมส่งเสริมการปกครอง และงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ ครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในรูปแบบของการประชุมแบบมีส่วนร่วมและการเสนอแผนแบบเป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบล ยังมีส่วนร่วมในด้านการจัดจ้างบุคลากร อาคารสถานที่ ความปลอดภัย และการจัดการเรียนการสอน

ด้านบุคลากร พบว่า การมีส่วนร่วมด้านบุคลากรนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการกรอบอัตรากำลังที่จะได้รับตำแหน่งครูจากกรมส่งเสริมการปกครองในส่วนของผู้ช่วยครู องค์การบริหารส่วนตำบลเสนอกรอบและจัดจ้าง คัดเลือก ตามความเหมาะสมของจำนวนนักเรียน นอกจากนี้ ยังพบว่า บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นที่เชื่อมั่น ศรัทธา และไว้วางใจของผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่น

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนทางด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ส่วนหนึ่งเป็นไปตามรูปแบบของการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดสร้าง ซ่อมแซม อาคารสถานที่เพื่อความสะอาดและความปลอดภัย ในส่วนของสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ได้รับความร่วมมือจากชุมชน ในการตกแต่งสถานที่ให้สวยงาม รวมทั้งเวรยาม การรักษาความปลอดภัย

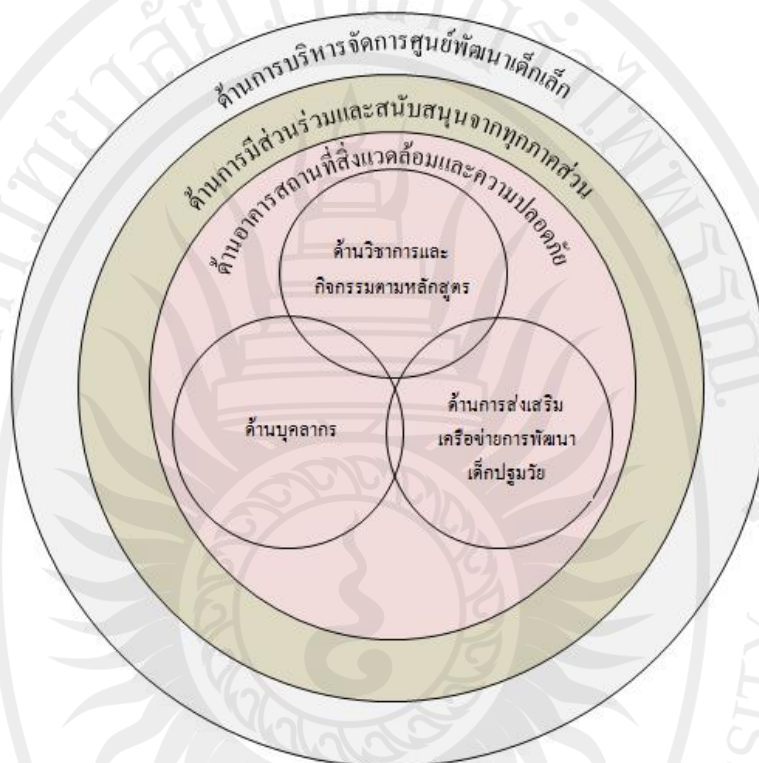
ด้านวิชาการและกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนทางด้านวิชาการและกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้รับความร่วมมือจากองค์การบริหารส่วนตำบลในรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตร งบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสริมหลักสูตร นอกจากนี้ จะได้รับความร่วมมือจากครูอนุบาล ครูประถมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในการจัดกิจกรรมร่วมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาเด็ก และได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนในทุกภาคส่วน พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนทางด้าน การมีส่วนร่วมและสนับสนุนในทุกภาคส่วน คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการสนับสนุนทั้งภาครัฐ และเอกชน ในด้านการดูแลช่วยเหลือในการจัดกิจกรรม การตกแต่งสถานที่ ความปลอดภัย และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย นั้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล การมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งการดูแลและการความให้ความร่วมมือจากผู้ปกครอง ทั้งในด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย โดยมุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็ก สามารถจัดการศึกษาและกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ

สืบเสาะของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3. การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. ผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตอำเภอ ขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ด้านความความมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และ ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากผลการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีประเด็นสำคัญที่สมควรนำมา อภิปราย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้าน วิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าชุมชนได้รับความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ เกี่ยวกับการจัดการศึกษามากพอสมควร เนื่องจากได้มีการกำหนดให้มีส่วนร่วมในฐานะกรรมการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรรมการศึกษาและมีโอกาสเข้าร่วมประชุมและเข้ากิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กตาม โอกาสในรูปแบบวิชาการต่างๆ ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ดำเนินการในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเป็นผู้เกี่ยวข้องกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่แล้ว ประกอบกับกลุ่มตัวอย่างมิ ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษามากขึ้นและได้รับการยอมรับเป็นอย่างมากในสังคม จึงทำให้ รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ อรรถ ก๊กผล (2551 : 33) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่ประชาชนเข้าไปร่วมกิจกรรมอย่างใด อย่างหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชร สุนทรายุทธ (2551 : 17) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคล ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะ ของการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผล โดยทุกฝ่ายได้สำนึกใน หน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันอันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของกนกอร บุญกว้าง และ จิณฉวีตร ปะโคทั้ง (2559 : 217) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมการจัด การศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา โสธร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า เงื่อนไขการมีส่วนร่วมมากในการจัดการศึกษาขั้น พื้นฐาน ได้แก่ ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้นำชุมชนช่วยเหลือ การมีการรวมกลุ่มกันเอง ในชุมชนหลายกลุ่ม กลุ่มเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนและสนับสนุนอย่างจริง คณะครูมีความสามัคคี และร่วมกันพัฒนาอย่างจริงจัง ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับของคณะครูและชุมชน และยังสอดคล้องกับ

งานวิจัยของพอลโลซซี (Pallozzi, 1981 : 1418-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบของชุมชนต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของโรงเรียนในท้องถิ่น ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนควรเสนอนโยบายที่ตรงกับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่โรงเรียนจัดขึ้นและอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้ การปฏิบัติจะต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของบริษัทดิงแฮม (Brittingham, 1998 : 1046) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะการมีส่วนร่วมของโรงเรียนครอบครัวและชุมชนที่ประสบผลสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้านสังคม อารมณ์ และความก้าวหน้าด้านวิชาการของเด็ก ถือเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมของโรงเรียนและครอบครัว งานวิจัยของสุวิมล หงษ์วิไล (2558 : 53) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล ตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลสระบัว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของศิญารัตน์ พรหมเอชะ (2558 : 51) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ตามความคิดเห็นของตัวแทนชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพระศรีวิสุทธิเมธี บุตร (2560 : 81) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุผล บุญยัง (2561 : 59) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ในด้านงานอำนวยการ ด้านงานวิชาการ ด้านงานกิจการนักเรียน และด้านงานบริการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก

2. รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า มุ่งการสร้างความร่วมมือกันด้วยองค์ประกอบทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ จึงได้มีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกัน โดยมีการคัดสรรตัวแทน

ผู้ปกครองพร้อมกับบทบาทหน้าที่ของตัวแทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคัดเลือกสื่อการเรียนการสอน และให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทุกกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษา การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนจึงถือเป็นหลักสำคัญในการจัดการศึกษา อีกทั้งยังเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จในการจัดการศึกษา ดังนั้น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้จัดทำมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553 ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปจึงได้ดำเนินการปรับปรุงมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักประสานและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น (2553 : 15) ได้กล่าวว่า กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้จัดทำมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553 ขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปจึงได้ดำเนินการปรับปรุงมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิพิชาติ หินไชยศรี และคณะ (2556 : 61) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาการ มีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจอมศรี ตำบลจอมศรี อำเภอเพ็ญ ผลการวิจัยพบว่าหน่วยงานทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กส่งเสริมชุมชนมีส่วนร่วม ในการผลักดันเครือข่ายในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยุทธศาสตร์แบ่งเป็น 6 ด้าน 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของชนะศักดิ์ สิทธิอมร (2557 : 61) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จของรูปแบบประกอบด้วย ผู้บริหารมีความสามารถมีเทคนิค และแก้ปัญหาได้ ผู้บริหาร ชุมชน ครู ทำตามบทบาทหน้าที่อย่างจริงจัง คณะกรรมการสถานศึกษา สนับสนุนกิจกรรมชุมชน ครูสร้าง

ความสัมพันธ์กับนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงต่อกับชุมชนให้ความ สำคัญกับชุมชนทุกคน และผู้บริหาร ครู ชุมชน มีความศรัทธาภายใต้บริบทของวัฒนธรรมไทย

3. จากการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ด้านความความมีประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุดนี้อาจเป็นเพราะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบ ด้วยกระบวนการศึกษา วิเคราะห์ พัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน โดยทำการศึกษาสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จากนั้นจึงทำการร่างรูปแบบ และตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ให้ข้อมูลหลักที่เข้าร่วมการประชุมสนทนากลุ่ม จน ได้รูปแบบที่มีความมีประโยชน์ ความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้อง ซึ่งประเมินระดับคุณภาพของรูปแบบ โดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักเข้าร่วมการประชุมสนทนากลุ่ม สอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา แคมมณี (2552 : 220) ได้กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง เครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการแสวงหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย เป็นรูปธรรมของความคิด ที่เป็นนามธรรมซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง และสอดคล้องกับแนวคิดของวาโร เฟ็งสวัสดี (2553 : 14) ได้กล่าวว่า รูปแบบ คือ กรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยชุมพล พิทักษ์ (2559 : 78) ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองบังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค 4 ผลการวิจัย พบว่า การประเมินคุณภาพของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญโดยการสนทนากลุ่ม พบว่า ระดับคุณภาพของรูปแบบมีประโยชน์และความเป็นไป อยู่ในระดับดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยลักษณ์ โจมไตร และวัลนิกา ฉลากบาง (2559 : 61) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมี

ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง ด้านกระบวนการมีส่วนร่วมและกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง และด้านผลลัพธ์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความเหมาะสม โดยรวมในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิจัยรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนในเรื่องของงบประมาณเพื่อให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายตลอดจนควรกำหนดมาตรการป้องกันความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชัดเจน
2. ครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จะต้องเพิ่มความเชื่อมั่น ศรัทธาและไว้วางใจของผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่น
3. ครูประถมศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาควรจัดกิจกรรมกัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาเด็ก และได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาของเด็ก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และใช้กับสถานที่อื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมกับการนำไปใช้จริง
2. ควรศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาต่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและคุณภาพต่อไป